

V enem letu zastarajo t. i. gospodinske terjatve: na primer plačilo električne energije, komunalne storitve, plin, voda, storitve stacionarne telefonije, naročnine na občasne publikacije, RTV-naročnina.

Vprašanja

1. Razložite redno prenehanje obligacijskega razmerja.
2. Naštejte izredna prenehanja obligacijskega razmerja in poiščite primere za posamezni način.
3. Kakšne so posledice zastaranja terjatve? Kdaj terjatve zastarajo?

Naloge

1. Analizirajte naslednja obligacijska razmerja in presodite, ali so veljavna, nična ali izpodbojna. V primeru neveljavnosti določite, kateri zakonski pogoj ni bil izpolnjen za veljavnost razmerja in kakšne so pravne posledice.
 - a) Marko je svojemu sodelavcu Andreju večkrat posojal svoj novi avtomobil, ker mu je Andrej grozil, da ga bo sicer zatožil njegovi ženi, da jo vara s sodelavko.
 - b) Nuša ima pogodbo o zaposlitvi za določen čas, zato ne dobi bančnega kredita. Z znancem sta sklenila posojilno pogodbo za 5.000 evrov, v kateri se je Nuša zavezala, da bo znancu povrnila 7.000 evrov v 3 letih.
 - c) Breda je z gospodom Mihaličem sklenila najemno pogodbo za garsonjero v Ljubljani. Stanovanje si je ogledala, gospod Mihalič ji je zatrdil, da je prenovljeno in v brezhibnem stanju. Kmalu po vselitvi pa je Breda ugotovila, da odtok v kopalnici pušča in da v stanovanju ni tople vode. Če bi to vedela prej, ne bi najela stanovanja. Plačala pa je že za 3 mesece vnaprej.
 - d) Na tržnici pomolite dve jabolki in denar branjevki.
 - e) Šestnajstletni Tine si kupi nov skuter.
 - f) Marta je kupila umetniško sliko. Ko jo je želela prodati, je ugotovila, da je ponarejena.
 - g) V gostilni ste naročili pomarančni sok. Natararica vam je prinesla breskovega. Vi ste ga spili.
 - h) Ustno se dogovorite za nakup kuhinje, ki jo boste plačevali na obroke.
2. Ali gre v naslednjih primerih za subjektivno ali objektivno škodno odgovornost? Utemeljite odgovor. Določite še, kdo je oškodovalec, kdo oškodovanec in za kakšno vrsto škode gre.
 - a) Jože je menil, da je Franci posadil trte na njegovi njivi, zato jih je posekal.
 - b) Maja je med vožnjo spregledala kolesarja in ga zbila s ceste v obcestno ograjo. Kolesar je utrpel težje telesne poškodbe, kolo je uničeno, obcestna ograja tudi.
 - c) Zdenka je v parku sprehajala svojega psa na povodcu. Nasproti je prišel Jure s svojim psom, ki ni bil privezan. Juretov pes se je približal Zdenkinemu in ta ga je napadel ter ga poškodoval.
 - d) Gospod Hočevar je v toplicah padel na spolzkih tleh v bazenu in si poškodoval roko.
 - e) Delavci podjetja za distribucijo električne energije so popravljali napeljavo na električnih drogovih. Nerodno so pristavili lestev na drog, ta je padla na bližnje poslopje ter razbila šipe na verandi.
 - f) Gospa Bogataj je hodila po pločniku v središču mesta. Na glavo ji je padla ledena sveča. Imela je hud glavobol in en teden ni bila zmožna za delo.
 - g) Na odseku ceste, kjer ni opozorila za divjad na cesti, je srna skočila na cesto in poškodovala avto.
 - h) Otroci 4.b-razreda OŠ Pod gričem so na šolskem izletu raztrgali zavese in poškodovali sedeže v avtobusu.
 - i) Ana je Sari posodila prenosni računalnik. Sarino stanovanje je bilo zaradi naraslih rek poplavljen in tudi računalnik je bil uničen.